

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XI. Conditiones in oratione necessariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

X
46

Ratio verò istius necessitatis primariò petitur ex ordine divinæ providentiæ, quæ parata est quidem nobis conferre necessaria ad salutem, sed mediâ oratione. *Ex divina namque providentia disponitur, non solum qui effectus fiant, sed etiam ex quibus causis, & quo ordine fiant,* ait S. Thomas a. 2. Unde non propter hoc oramus, ut divinam dispositionem immutemus, sed ut id impetremus, quod Deus disposuit per orationem esse implendum, ut scilicet homines postulando mereantur accipere, quod eis Deus omnipotens ante secula disposuit donare, ait S. Gregorius 1. Dialog. 8. Non etiam propterea oramus, ut Deo notas faciamus necessitates vel desideria nostra (ipse enim novit abscondita cordis, & scit Pater vester, quia his omnibus indigemus) sed ratio necessitatis primaria ex parte Dei est dictus ordo divinæ providentiæ. 2^a. ex parte intellectûs nostri, ut recognoscamus ipsum esse fontem, à quo bona cuncta procedunt, & adiutorem in opportunitatibus, in omnique necessitate, ad quem proinde confugere debeamus. 3^a. ex parte voluntatis nostræ, ut fiduciam habeamus recurrendi ad ipsum. 4^a. ex parte naturæ nostræ, ut magnificemur colloquendo ac velut conversando cum Deo. *Considerare enim nos oportet,* inquit Chrysostomus apud S. Thomam a. 2. ad 2. *quanta est nobis concessa felicitas, quanta gloria; orationibus fabulari cum Deo, cum Christo miscere colloquia, &c.* 5^a. denique ratio petitur ex parte indigentæ nostræ, quia nullum est tempus quo divino non egeamus auxilio: utpote nobis necessario in omnibus actibus causisque, cogitationibus & motibus. In iis proinde omnibus adiutor & protector orandus est, uti monent Zosimus & Cælestinus supra. Quibuscum Hieronymus apud Bedam to. 7. in Scintill. c. 7. de orat. dicit, quod sicut militem sine armis ad bellum exire non convenit; ita homini Christiano procedere quolibet sine orationibus non convenit. *Quia in omni loco adversarius noster diabolus, tamquam leo rugiens, circumit, quarens quem devoret. Cui ut resistamus fortes in fide, indigemus oratione.*

CAPUT XI.

Conditiones in oratione necessaria.

47 **C**Um ea quæ à Domino in oratione petimus, sæpè non accipiamus, eò quòd malè petamus, juxta illud Jacob. 4. *Petitiss, & non accipitis, eò quòd malè petatis;* operæ pretium est explicare conditiones, ad benè petendum necessarias.

Prima itaque conditio ad id necessaria est attentio. Sicut enim Deus adorandus, sic orandus est in spiritu & veritate, juxta illud Joan. 4. *Spiritus est Deus, & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare.* Non oratur verò Deus in spiritu & veritate, si non versetur in corde, quod profertur in ore. Enimverò quid prodest labiis honorare

Deum, si cor longè sit à Deo? *Quomodo te audiri postulas à Deo, cum te ipse non audias?* ait Cyprianus l. de orat. domin. Imò sic orare, est Deum contra se provocare. Dicit enim B. Laurentius Justinianus l. de discipl. monast. convers. c. 17. quòd *tales adversum se Deum provocant vehementer.* Et S. Bernardus l. de interiori domo c. 7. iis applicat illud Hieremias: *Viderunt enim hostes, & deriserunt sabbatha ejus.* Et in eos quadrat illud Isa. 29. *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me.* Necnon istud Hierem. 48. *Maledictus qui facit opus Dei negligenter.* Alia verò habet fraudulentem: & reverà hoc facit, qui orationi vacat exterius devotus, sed interiori indevotus, quia voluntariè distractus. Mentitur enim pietatem, & ridet Deum. Si autem mendacium & irrisio abesse debeat ab omni humana conversatione, multò magis ab oratione. Unde Augustinus epist. 107. *Labia dolosa si in hominum quibuscumque sermonibus sunt, saltem in orationibus non sunt.* Vide infra n. . . . Et observa 1°. cum Cajetano q. 83. a. 13. ad 3. mortaliter peccare eum qui ad Horas sub mortali obligatus, in notabili parte voluntariè evagatur; *Perinde est enim (inquit) ac si illam partem omitteret.* In oratione autem spontanea, seu non obligatoria, censet eum non peccare nisi venialiter. Et idem dicit, quando in oratione de præcepto ex negligentia quis non attendit, habens tamen attendendi propositum. 2°. observa cum eodem ibidem a. 14. quòd *aliquid dicitur necessarium, sine quo res non potest consequi effectum. Est autem triplex effectus orationis, primus quidem communis omnibus actibus charitate informatis, quod est mereri, & ad hunc effectum non ex necessitate requiritur, quòd attentio adsit orationi (actualiter) per totum, sed vis prime intentionis, quæ aliquis ad orandum accedit, reddit totam orationem meritoriam, sicut in aliis meritoris accidit. Secundus autem effectus orationis est ei proprius, quod est impetrare, & ad hunc etiam effectum sufficit prima intentio, quam Deus principaliter attendit. Si autem prima intentio desit, oratio nec meritoria est, nec impetrativa: illam enim orationem Deus non audit, cui ille, qui orat, non intendit, ut Gregorius dicit. Tertius autem effectus orationis est, quem presentialiter efficit, scilicet quadam spiritalis reflectio mentis, & ad hoc de necessitate requiritur in oratione attentio (actualis.) Unde dicitur I. Cor. 14. *Si orem lingua, mens mea sine fructu est.**

Sciendum tamen quòd triplex est attentio: una quidem quæ attenditur ad verba, ne aliquis in eis erret. Secunda, quæ attenditur ad sensum verborum. Tertia, quæ attenditur ad finem orationis, scilicet ad Deum, & ad rem pro qua oratur; quæ quidem est maximè necessaria. Et hanc etiam possunt habere idiotæ; & quandoque in tantum abundat hæc intentio, quæ mens fertur in Deum, ut etiam omnium aliorum mens obliviscatur, sicut dicit Hugo de S. Victore.

49 Secunda conditio est humilitas supplicantis, quâ se coram adorata divina Majestate deprimat, seque pulverem, imò nihil esse cognoscat, dicens: *Loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis & cinis*, Genes. 28. Enimverò oratio humiliantis se nubes penetrat, Eccli. 35. Et odit Deus pauperem superbum, idèoque Pharisæi orationem acceptam non habuit. Deus enim superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Et nunquid oramus, quia mendici sumus? Omnes, quando oramus, mendici Dei sumus (ait Augustinus serm. 83, aliâs 15. de verb. Dom.) ante januam magni patris-familias stamus, imò eisiam prosternimur, supplices ingemiscimus, aliquid volentes accipere, & ipsum aliquid, ipse Deus est. Ad Deum supplex clamabat Propheta Pl. 69. *Ego verò egenus & pauper sum; Deus adjuva me*. Pl. 6. *Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum*. Pl. 40. *Sana animam meam, quia peccavi tibi*.

50 Tertia conditio, fides. Quarta, spes, seu pia fiducia obtinendi à Dei misericordia quod petis, juxta illud Jacob. 1. *Siquis indiget sapientiâ, postulet à Deo...* Postulet autem in fide, nihil habitans: qui enim habitat, similis est fluctus maris.... Non ergo astimet homo ille quod accipiet aliquid à Domino.

51 Quinta, ut oratio nostra fervens sit, non tepida. Sed, quod deplorandum est, oratio nostra aliquando sic tepida est, vel potius frigida, ut penè sit nulla; imò interdum ita nulla, ut neque hoc in nobis cum dolore advertamus. Quia si vel hoc dolemus, jam oramus, ait Augustinus l. 1. qq. ad Simplic. q. 2. sub fin.

52 Sexta, ut assidua sit, & perseverans: quia misericordiam Dei, quâ assidue indigemus, non impetramus, nisi eam assidue & perseveranter deprecemur. Assiduitas verò & perseverantia orationis frequenter impetrat, quod meritum orantis impetrare non valet, prout Salvalor Luc. 11. ostendit per parabolam viduæ Judicem interpellantis, & alteram parabolam amici mediâ nocte tres panes commodatò petentis, qui etsi non impetret ea propter amicitiam, propter importunitatem impetrabit. Idè c. 18. *Oportet semper orare* (inquit Salvalor) & nunquam deficere. Et Fratris Domini: *Multum valet deprecatio justis assidua*. Jacob. 5. Paulus etiam 1. Thessal. 5. *Sine intermissione orate*. Et S. August. epist. 130. *In ipsa fide, & spe, & charitate continuo desiderio semper oremus*. Et enarrat. in Psal. 37. ad illa verba: *Domine ante te omne desiderium meum: Ipsum* (inquit) *desiderium tuum, oratio tua est, & si continuum desiderium, continua oratio...* *Quidquid aliud agas, si desideras illud sabbatum, non intermitte orare. Si non vis intermittere orare, noli intermittere desiderare. Continuum desiderium tuum, continua vox tua est. Tacebis, si amare destiteris. Qui & in Psal. 146. continua orationis, sicut & dilectionis facilem suggerens modum, ab eo dicit continuo laudari Deum, qui omnia opera sua ex*
Tom. II.

Dei amore facit. Cui concinens S. Fulgentius epist. 1. *Oratio est* (inquit) *in conspectu Dei omne opus bonum, quo delectatur, nullo indigens Deus*.

Septima conditio, ut oratio non sit sterilis, sed bonis operibus sociata, quibus homo testetur se efficaciter desiderare quod petit. Multi enim idè non impetrant, quia ex toto corde non desiderant, similes Augustino ante plenam conversionem dicenti: *Da castitatem, sed non modo. Sæpè ergo Deus differt exaudire, ut faciat desideria nostra crescere. Sæpè etiam non exaudit, ut discamus in vanum non recipere gratias ipsius, sicut antè fecimus, eas absque bonorum operum fructu negligendo. Quisquis ergo vult petita accipere, festinet ea que accepit opere implere. Orantes* (inquit Cyprianus loco citato) *non infra etiam nec nudis precibus ad Deum veniant. Inefficax petitio est, cum precatur Deum sterilis oratio. Nam cum omnis arbor non faciens fructum, excidatur, & in ignem mittatur, utique & sermo non habens fructum. Promoveri Deum non potest, qui nullâ est operatione fecundatus. Et idè Scriptura nos divina instruit, dicens: Bona est oratio cum jejuniis & eleemosynis. Similiter Augustinus in Psal. 42. *Quam celeriter accipiuntur orationes bene operantium! ... Vis orationem tuam volare ad Deum? Fac illi duas alas, jejunium & eleemosynam*.*

CAPUT XII.

Conditiones requisita ad hoc, ut oratio infallibiliter impetret.

Dicendum (inquit S. Thomas a. 15. ad 2.) 54 quod ponuntur quatuor conditiones, quibus concurrentibus semper aliquis impetrat quod petit, ut scilicet pro se petat, necessaria ad salutem, piè & perseveranter.

Pro se: quia qui dixit Joan. 14. *Siquid petieritis Patrem in nomine meo, non utcumque dabit, sed dabit vobis* (ait Augustinus tr. 102. in Joan.) *quia Sancti pro se ipsi, non autem pro omnibus exaudiuntur, vel amicis, vel inimicis suis*.

Necessaria ad salutem, vel certè ad eam conducentia. Quia non est promissa exauditio, nisi petentibus in nomine Christi, ut constat ex adductis verbis: *Siquid petieritis Patrem in nomine meo, &c. Non petitur autem in nomine Salvatoris, quidquid petitur contra rationem salutis*, ait ibidem Augustinus.

Piè, id est cum intentione pia, & amorosa, efficacique desiderio impetrandi postulata. Ad quod necesse est impedimenta pro posse amovere; aliâs sibi ipsi orans causa est quod non impetret. Et ista plerumque etiam causa est propter quam Sancti, pro aliis orantes, non exaudiuntur: quia scilicet illi, pro quibus orant, impediunt piæ petitionis effectum.

Perseveranter: ob ea quæ dixi n. 52. quædam enim non negantur (ait ibidem Augusti-
b 2